

УКРАЇНА

(19) UA (11) 17406 (13) U
(51) МПК (2006)
A01G 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ СТРОКІВ ВИХОДУ ЗУБКІВ ЧАСНИКУ ОЗИМОГО ІЗ СТАНУ СПОКОЮ

1

2

(21) u200604162

(22) 14.04.2006

(24) 15.09.2006

(46) 15.09.2006, Бюл. № 9, 2006 р.

(72) Капустіна Людмила Іванівна, Сич Зеновій Деонизович, Барабаш Орест Юліанович

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) Спосіб визначення строків виходу зубків часнику озимого із стану спокою, що включає відбір

зубків відразу після збирання врожаю і висаджування їх у підготовлену ґрунтову суміш, який **відрізняється** тим, що з партії садивного матеріалу відбирають по одному зубку з двадцяти довільно відібраних головок і висаджують їх у скляний посуд денцем до стінок, зверху присипають ґрунтом і зволожують, і за появою кореневої системи у 75 % зубків судять про настання строку масового виходу часнику із стану спокою.

Корисна модель належить до сільськогосподарського виробництва, а саме до способів визначення строків висаджування садивного матеріалу часнику озимого в ґрунт і може бути застосована для моніторингу кореневої системи на початкових фазах росту, оцінки селекційного матеріалу за тривалістю періоду спокою та встановлення оптимального строку висаджування.

Часник озимий відноситься до овочевих культур, які після збирання мають період спокою різної тривалості залежно від сорту [Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. - К.: Арістей, 2005. - 350 с.]. В сучасному овочівництві строки висаджування озимого часнику регламентуються без врахування біологічних особливостей. Наприклад, в центральних і західних районах України його висаджують у першій, а в південних - у другій половині жовтня [Технологія виробництва овочів і плодів. За редакцією О.Ю.Барабаша. - К.: Вища школа, 2004. - 431 с.].

Існуючий спосіб визначення терміну виходу зі стану спокою зубків озимого часнику описаний Шестовим А.Л., [Шестов А.Л. Справочник овощевода-любителя. - М.: Колос, 1995. - 215 с.], але він відрізняється від нього лише за відростанням перших листків і для відростання використовує ящики з ґрунтовою сумішшю, через стінки якого не видно кореневої системи.

Недоліком цього способу є те, що коренева система пробуджується і починає відростати значно раніше, ніж листки. Затримування із висаджуванням сортів часнику, які вийшли зі стану спокою призводить до недоцільного витрачання пластич-

них речовин зубків на інтенсивне дихання ще задовго до їх висаджування і стримується утворення сильної кореневої системи.

Корисною моделлю ставиться завдання визначення початку строку виходу зубків часнику озимого певного сорту із стану спокою.

Поставлене корисною моделлю завдання досягається тим, що у способі визначення строків виходу зубків часнику озимого із стану спокою, що включає відбір зубків відразу після збирання врожаю і висаджування їх у підготовлену ґрунтову суміш, згідно корисній моделі з партії садивного матеріалу відбирають по одному зубку з двадцяти довільно відібраних головок і висаджують їх у скляний посуд денцем до стінок, зверху присипають ґрунтом і зволожують і за появою кореневої системи у 75% зубків, судять про настання строку масового виходу часнику із стану спокою.

Для визначення строків виходу із стану спокою відразу після літнього збирання врожаю відбирають з партії садивного матеріалу по одному зубку з двадцяти довільно відібраних головок і висаджують, у скляні банки ємністю 1л наповнених до половини ґрунтом, денцем до стінок. Зубки прикривають шаром ґрунту, періодично зволожують і посуд виставляють в затінене місце природних умов даної зони. Дату виходу з стану спокою визначають за появою кореневої системи з денця зубків, які добре видно з через скло.

Приклад

Спосіб визначення строків виходу зубків часнику озимого із стану спокою передбачає відбір літом після викопування типових, щільних, вирів-

(19) UA (11) 17406 (13) U

няних 20 головок. З кожної головки відбирають по одному зубку. В скляні банки ємністю 1л насипають до половини городнього ґрунту, вирівнюють, злегка ущільнюють. Вздовж стінок банки висаджують зубки денцем до скла. Зверху присипають ґрунтом і зволожують. Банки виставляють в природні умови (найкраще в саду під кущі і притіняють листками, папером тощо). Періодично через кожні 3...4 доби оглядають стінки банок і відмічають появу кореневої системи. Підраховують кількість зубків з коренями понад 1см і визначають процент пророслих зубків. Поява кореневої системи довжиною понад 1см у 10% зубків вважають за

дату початкового і 75% - за дату масового виходу зі стану спокою. Від останньої через два-три тижні настає оптимальний строк висаджування садивного матеріалу в ґрунт. Для оцінки селекційного матеріалу кожний зразок висаджують в окремі банки, що дає змогу оцінити сорти на тривалість періоду спокою.

Спосіб ефективний тому, що не потрібно проводити розкопки кореневої системи або чекати появи сходів. Через два - три тижні від масового виходу зубків із стану спокою настає оптимальний строк висаджування садивного матеріалу в ґрунт.